Den Haag

Jan van Zanen
Burgemeester

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Minister Hanke Bruins Slot
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
DPZ/10553305
Contactpersoon
Nathalie Pilk
Dienst
Dienst Publiekszaken
Afdeling
Verkiezingen
Telefoonnummer
070-353 44 00
E-mailadres
Nathalie.pilk@denhaag.nl

Datum
11 juli 2023

Onderwerp
Reactie adviesaanvraag verkiezingen kiescollege niet-ingezetenen 2023 kiezers buiten Nederland

Geachte mevrouw Bruins Slot,

Op 15 maart 2023 vond de eerste verkiezing kiescollege voor niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer plaats. De gemeente Den Haag organiseert deze verkiezingen voor de Nederlandse kiezers in het buitenland en de politieke groeperingen die hieraan deel wilden nemen. In totaal waren 37.455 Nederlanders in het buitenland geregistreerd in het permanente register voor kiezers buiten Nederland. Van hen hebben 26.445 hun stem uitgebracht. Er hebben 13 politieke groeperingen deelgenomen, met 129 kandidaten uit 27 landen. De gemeente Den Haag is ook verantwoordelijk voor de ondersteuning van het kiescollege. Het kiescollege niet-ingezetenen is geïnstalleerd op 29 maart 2023. Op 30 mei 2023 stemden 25 kiescollegeleden voor de verkiezing voor de leden van de Eerste Kamer. De organisatie van zowel de verkiezingen als de ondersteuning van het kiescollege is goed verlopen. De samenwerking met uw ministerie heeft daaraan een belangrijke bijdrage geleverd. Uiteraard heeft de gemeente Den Haag werkenderwijs ook verbeterpunten ontdekt, die wij graag delen in reactie op uw adviesaanvraag.

Registratie kiezers

Op 1 september 2022 is de gemeente Den Haag gestart met de pre-registratie: kiezers konden alvast hun aanvraag doen voor registratie voor de verkiezing. Niet bekend was toen nog of de verkiezing in 2023 of voor het eerst in 2027 zou plaatsvinden. Dat is ook expliciet gecommuniceerd naar de kiezer bij de pre-registratie. Vanaf de besluitvorming in de Eerste Kamer op de wet kiescollege niet-ingezetenen op 18 oktober 2022 zijn kiezers opgenomen in de registratie. Kiezers moesten zich voor 1 februari 2023 registreren om te kunnen stemmen voor de verkiezing op 15 maart 2023. Uiteindelijk hebben 37.455 kiezers zich op tijd laten registreren in een periode van minder dan vier maanden.

Ook kiesgerechtigden die al geregistreerd zijn voor andere verkiezingen, moesten opnieuw een volledige registratieaanvraag met kopie van het Nederlandse identiteitsbewijs insturen. Dit terwijl de wijziging van de Kieswet in verband met de permanente registratie als doel had het versimpelen van de procedures om zodoende een hogere deelname van kiesgerechtigde Nederlanders die in het buitenland wonen te realiseren. Er is door uw ministerie niet gekozen voor een doorwerking van de huidige permanente registratie naar de kiescollegeverkiezing. Dit heeft tot onbegrip geleid bij de kiezers en de gemeente heeft dan ook veel uitleg moeten geven. In de praktijk zag de gemeente haar verwachting

bevestigd dat met de introductie van de permanente registratie, de indruk is gewekt dat registratie niet meer nodig zou zijn. De gemeente had dan ook graag meer maatwerk in de uitvoering van de nieuwe registratie georganiseerd. Dan had alle energie gestoken kunnen worden in voorlichting naar kiesgerechtigden die nog niet geregistreerd zijn. De gemeente adviseert u dan ook om opnieuw te beoordelen of een doorwerking van de huidige permanente registratie, niet alsnog mogelijk is.

Kerncijfers

Hieronder is een aantal kerncijfers benoemd die in uw adviesaanvraag genoemd zijn, met toelichting.

Verkiezing kiescollege niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer 15 maart 2023

Geregistreerde kiezers KCNI (kiesgerechtigd)	37.480
Aantal geregistreerde kiezers KCNI dat stembiljet per post wenst te ontvangen	7.223
Aantal geregistreerde kiezers KCNI dat stembiljet per e-mail wenst te ontvangen	30.257
Aantal aangevraagde en verstrekte briefstembewijzen	36.290
Aantal aangevraagde en verstrekte vervangende briefstembewijzen	1.190
Aantal te laat ontvangen briefstemmen*	706

* Na 15 maart moesten briefstemmen ter zijde gelegd worden van kiezers die direct hun briefstem hadden opgestuurd naar het briefstembureau in Den Haag. Dit terwijl de briefstemmen vanuit de vertegenwoordigingen nog geteld konden worden tot uiterlijk 20 maart. Briefstemmen die de kiezer naar de consulaire vertegenwoordigingen stuurde of daar afleverde moesten uiterlijk 10 maart om 10.00 uur ontvangen zijn door de betreffende vertegenwoordiging. De gemeente Den Haag moest dan ook drie data (10, 15 en 20 maart) communiceren over de deadline voor ontvangst van briefstemmen. Dit heeft tot onduidelijkheid geleid over wat te communiceren naar de kiezer bij de Nederlandse vertegenwoordigingen, ambassades en consulaten-generaal. Het advies is om in elk geval één deadline te hanteren voor de ontvangst van briefstemmen door het briefstembureau. Bij voorkeur de verlengde ontvangstdatum die geldt voor briefstemmen die worden doorgestuurd vanuit ambassades en consulaten-generaal en de Nederlandse vertegenwoordigingen.

Aantal geregistreerden per verkiezing op 1 juni 2023

Verkiezing	Aantal geregistreerden (exclusief Aruba, Curaçao, en Sint-Maarten)	Aantal geregistreerden woonland Aruba	Aantal geregistreerden woonland Curaçao	Aantal geregistreerden woonland Sint-Maarten	Totaal
Kiescollege niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer	39.102	199	489	64	39.854
Tweede Kamer	95.416	486	1.162	170	97.234
Europees Parlement	82.923	1.048	1.109	172	85.252
Totaal aantal unieke geregistreerden					98.843

Kandidaatstelling nieuwe verkiezing

De kiescollegeverkiezing betekende ook een nieuwe verkiezing voor politieke partijen. De gemeente Den Haag heeft voorzien in de voorlichting over deelname aan de verkiezing. Alle politieke partijen zijn uitgenodigd om een webinar bij te wonen op 19 oktober 2022, dat in samenwerking met uw ministerie is georganiseerd. Ook zijn zij vanaf oktober via 5 e-mailings geïnformeerd over de kandidaatstelling voor de verkiezing. Er hebben uiteindelijk 13 politieke groeperingen met 129 kandidaten uit 27 landen deelgenomen aan de eerste verkiezing. Er zijn op de dag van kandidaatstelling geen verzuimen geconstateerd bij de inlevering, wat erop wijst dat het de gemeente is gelukt om over de kandidaatstelling voldoende te informeren.

Vanwege het ontbreken van OSV (ondersteunende software) voor de kiescollegeverkiezing vanuit de Kiesraad, heeft de gemeente voorzien in een extra service aan de deelnemende politieke partijen om met een Excel-bestand de benodigde persoonsgegevens met de gemeente Den Haag te delen. De bestanden zijn beveiligd verstuurd met een wachtwoord per sms. Het risico op fouten blijft aanwezig wanneer de gemeente moet werken met papieren formulieren. De gemeente gaat er van uit dat voor een volgende kiescollegeverkiezing in 2027 de benodigde software wel beschikbaar is.

Digitaal afleggen van ondersteuningsverklaringen

De kiezers die de kandidatenlijsten ondersteunden moesten zelf kiesgerechtigd zijn voor de kiescollegeverkiezingen. Iedere kandidatenlijst moest ingeleverd worden met minimaal 10 ondersteuningsverklaringen. De gemeente Den Haag heeft 210 afspraken gemaakt voor het afleggen van een ondersteuningsverklaring. Drie daarvan zijn niet doorgegaan vanwege no-show van de kiezer. Met twee kiezers is het afleggen ervan gestaakt vanwege technische problemen bij de kiezer. Er zijn dus 205 ondersteuningsverklaringen succesvol afgelegd voor 13 kandidatenlijsten die op de dag van de kandidaatstelling zijn ingeleverd. Er zijn wel (ruim) meer ondersteuningsverklaringen afgelegd dan minimaal nodig, omdat er geen maximum is gegeven. Het is goed gelukt om met kiezers in het buitenland een afspraak te maken en de ondersteuningsverklaring digitaal af te nemen. De procedure was goed te volgen, en het versturen van de ondersteuningsverklaring naar de kiezer via e-mail, met bevestiging, heeft ertoe geleid dat politieke partijen hun kandidatenlijsten hier op tijd mee konden inleveren. Geen enkele kandidatenlijst had het ontbreken van één of meer ondersteuningsverklaringen als reden van verzuim op de dag van kandidaatstelling. Het advies van de gemeente Den Haag is te onderzoeken of het digitaal afleggen van een ondersteuningsverklaring ook voor andere verkiezingen in Nederland mogelijk is.

(Te) kort tijd voor aanvaarden benoeming

Op de instemmingsverklaring moesten kandidaten aangeven hoe zij hun eventuele benoemingsbrief wensten te ontvangen: via een gemachtigde, of via de berichtenbox van MijnOverheid. Voor de berichtenbox moest men zich abonneren op het berichtenverkeer van de gemeente Den Haag. 21 van de 25 benoemde kiescollegeleden hadden aangegeven hun benoemingsbrief te willen ontvangen via de berichtenbox MijnOverheid, echter 6 benoemde leden bleken hiervoor toch niet het benodigde abonnement te hebben.

De in de Kieswet opgenomen termijn tussen het versturen van de benoemingsbrief en de eerste vergadering van het kiescollege niet-ingezetenen is te kort gebleken. In verband met de verlengde uitslagvaststelling vond de zitting plaats op vrijdag 24 maart. De eerste vergadering van het kiescollege, waarin de leden benoemd zouden worden, moest plaatsvinden op woensdag 29 maart (artikel Pa 1 jo. C 4 van de Kieswet). Dat betekent een erg korte tijd tussen het versturen van de

benoemingsbrieven -en daarmee de leden te informeren over hun benoeming- en de eerste vergadering van het kiescollege niet-ingezetenen.
Noodgedwongen heeft de gemeente Den Haag er daarom voor gekozen om die leden waarvan de benoemingsbrief niet bezorgd kon worden via MijnOverheid, of die hierom verzochten, de benoemingsbrief via e-mail te sturen, met een telefoontje ter bevestiging. De inspanning in organisatie en programmeertijd voor bezorging via MijnOverheid is niet in verhouding tot het uiteindelijke resultaat (15 brieven bezorgd via een elektronische berichtenbox). De gemeente Den Haag adviseert u om de volgende keer hiervan af te zien en te komen met een betere en meer werkbare oplossing.

In het verlengde hiervan: het ondersteunen van politieke partijen en hun kandidaten heeft de gemeente Den Haag veel inspanning gevraagd. Deze vernieuwing vraagt aandacht in de voorlichting over de benodigde documenten. Na de kandidaatstelling zijn nog drie e-mailings verstuurd over het aanvaarden van de benoeming en de eerste zitting aan politieke partijen die leden hebben in het kiescollege niet-ingezetenen. De gemeente is van mening dat naast goede voorlichting er ook meer tijd nodig is tussen een zitting van het centraal stembureau voor de uitslagvaststelling en de eerste vergadering van het kiescollege. De Kieswet schrijft voor dat de benoemde kiescollegeleden de voorzitter van het kiescollege uiterlijk de 10e dag in kennis stellen van het aanvaarden van de benoeming: dit lijkt ons een meer passende termijn.

Livestream zittingen Centraal Stembureau en kiescollege niet-ingezetenen
De gemeente Den Haag heeft ervoor gezorgd dat alle zittingen zijn aangekondigd en via live-stream te volgen zijn geweest. Alle 25 benoemde kiescollegeleden hebben kunnen deelnemen aan de digitale zitting op 29 maart 2023 waarin zij beëdigd werden.

Het versturen van een toegangscode voor de zitting van 29 maart 2023 via MijnOverheid (elektronisch systeem voor gegevensverwerking) zoals bepaald door het besluit Kiescollege bleek niet werkbaar en is daarom niet gerealiseerd. Het risico dat op deze manier kiescollegeleden geen toegang of informatie zouden ontvangen voor de zitting is als te hoog ingeschat ten opzichte van de toegevoegde waarde van deze bepaling. De planning van beide activiteiten is anders en MijnOverheid kent een beperking in het aantal bijlagen. Dit hindert een goede informatievoorziening. De gemeente adviseert u om deze bepaling in het besluit Kiescollege niet-ingezetenen te schrappen.

Mogelijkheden om stemproces te digitaliseren
Voor kiezers in het buitenland is definitief het nieuwe stembiljet (A4-formaat) ingevoerd door een wijziging in de Kieswet (inwerkingtreding 1 oktober 2022). Het per post versturen van het stembiljet kost meer tijd dat het versturen van het stembiljet per e-mail. Dit staat ook vermeld in het registratieformulier van de kiesgerechtigde. Het stembiljet moet immers nog gedrukt en verzonden worden. En het kost tijd om de post naar het woonadres in het buitenland te krijgen. Een aantal kiezers maakte daarom alsnog de keuze om het stembiljet te ontvangen via de e-mail. Op verzoek van de kiezer is dat meteen verstrekt. Het stembiljet per e-mail is verzonden op maandag 13 februari 2023. Het stembiljet is een week later per post verzonden. Nederlanders die op Aruba, Curaçao en Sint Maarten wonen ontvingen alle stembescheiden via de Nederlandse vertegenwoordiging. Zij zijn hierover door de gemeente in aparte brieven en e-mails geïnformeerd.

De gemeente heeft signalen van kiezers ontvangen dat de e-mail met het stembiljet soms in de spambox van een kiezer terechtkomt. De gemeente heeft om die reden een e-mail verstuurd op 2 maart 2023 om kiesgerechtigden te herinneren aan het stemmen voor de verkiezing. Hierop zijn nog stembiljetten en vervangende briefstembewijzen verstuurd aan hen die deze stembescheiden nog niet ontvangen hadden. De gemeente heeft de wens om het stembiljet te kunnen publiceren op de website,

naast het versturen van het stembiljet per post voor degenen die daarvoor kiezen. Het stembiljet kan door het verstrekken per e-mail immers al gedeeld worden (via website of e-mail) met anderen en is geen persoonlijk document. Groot voordeel is dat het snel en permanent beschikbaar is voor de kiesgerechtigde, die alleen nog een bericht nodig heeft dat het stembiljet is gepubliceerd.

Vanwege de goede ervaringen met het vervangend digitaal briefstembewijs bij de laatste verkiezingen adviseert de gemeente het briefstembewijs ook bij de eerste verzending digitaal aan te bieden aan de kiezer. Niet alleen verbetert dit de mogelijkheid van de kiezer om te stemmen, maar het bespaart ook drukwerk- en portokosten.

Briefstembureau op Aruba, Curaçao en Sint Maarten
Voor kiezers op Aruba, Curaçao en Sint Maarten betekende nieuwe regelgeving dat zij alle briefstembescheiden ontvingen via de Nederlandse vertegenwoordigingen. Omdat dit in de praktijk zou betekenen dat deze kiesgerechtigden tweemaal een bezoek moesten brengen aan de vertegenwoordiging (eerst voor het briefstembewijs, en later voor het stembiljet) heeft de gemeente de kiezers geïnformeerd dat zij konden wachten totdat het stembiljet ook beschikbaar was. Bij de gemeente Den Haag zijn geen signalen van kiezers ontvangen dat zij dit als niet prettig ervaren. Uit het gesprek met de Nederlandse vertegenwoordigingen bleek dat dit niet voor alle kiezers duidelijk was. In de toekomst zou het inrichten van een briefstembureau op Aruba, Curaçao en Sint Maarten, ook voor de kiescollegeverkiezingen, de organisatie vergemakkelijken.

Voorlichtingscampagne kiesgerechtigden
In augustus 2022 is een communicatieplan gedeeld met uw ministerie dat de gemeente Den Haag volledig heeft kunnen uitvoeren. De basisteksten in de voorlichting zijn zowel in het Nederlands als in het Engels verschenen. De gemeente Den Haag heeft zowel de geregistreerde kiesgerechtigden voor de Tweede Kamer en de Europees Parlementsverkiezingen, als de nog niet geregistreerde Nederlanders in het buitenland bereikt met een intensieve voorlichtingscampagne.

De voorlichting is gestart in september 2022 waarin de gemeente heeft geïnformeerd over de nieuwe verkiezing. Na de inwerkingtreding van de wet kiescollege niet-ingezetenen is de boodschap gewijzigd: er kon nu permanent geregistreerd worden. In januari 2023 is de intensiteit van de betaalde advertenties verhoogd en zijn alle kiesgerechtigden in de permanente registratie voor de derde maal bericht met een uitnodiging voor registratie voor de verkiezing.
Naast de in de bijlage benoemde activiteiten gericht op het informeren over de nieuwe verkiezing en de registratie, heeft de gemeente kiezers voorgelicht over het stemmen vanuit het buitenland (ontvangst briefstem en versturen stembiljet) en hoe een geldige briefstem uit te brengen (instructieflyer, animatie en digitale oefening op de website). Ook hierin zijn de ambassades, consulaten-generaal, Nederlandse vertegenwoordigingen en de belangenbehartigers en stichtingen betrokken.

Er zijn twee soorten animaties gemaakt specifiek voor de kiescollegeverkiezing. De eerste informeert over het kiescollege niet-ingezetenen. De tweede is korter en richt zich op de registratiedeadline. Deze animaties zijn via verschillende kanalen gedeeld: online advertenties, de website van de gemeente Den Haag, Nederland Wereldwijd, stichtingen/belangenbehartigers en politieke partijen. Meer informatie over het bereik van de voorlichtingscampagne is opgenomen in de bijlage.

De kiezer kon vanaf deze verkiezing de briefstem afgeven of opsturen naar iedere ambassade en consulaat-generaal. Deze diplomatieke posten zorgden er vervolgens voor dat de briefstemmen per diplomatieke post doorgestuurd werden naar het briefstembureau in Den Haag, zodat deze op tijd ontvangen en geteld konden worden. Door het ministerie van Buitenlandse Zaken en de gemeente Den

Haag gezamenlijk zijn de consulaire vertegenwoordigingen hierover geïnformeerd. De samenwerking op het gebied van voorlichting met het ministerie van Buitenlandse Zaken en Nederland Wereldwijd was goed en wil de gemeente intensiveren. We verwachten het bereik te kunnen verbeteren door beter gebruik van de social media (Facebook en Instagram) van de ambassades in landen waar veel Nederlanders wonen.

In de praktijk bleek dat de volledige taak en coördinatie van voorlichting door uw ministerie bij de gemeente is belegd. Uw ministerie heeft een zeer beperkte bijdrage geleverd in de voorlichting naar politieke partijen, kiesgerechtigden en de Nederlandse vertegenwoordigingen. En bij verzoeken om extra ondersteuning voor de nieuwe kiescollegeverkiezing zag uw ministerie slechts een rol voor de gemeente. Wij maken voor de volgende verkiezingen graag afspraken met uw ministerie over de noodzakelijke voorlichting en wie, waarvoor precies verantwoordelijk is. Zo zien wij de communicatie over taken en wetswijzingen naar Nederlandse en consulaire vertegenwoordigingen uitdrukkelijk als een rol voor uw ministerie.

Ondersteuning kiescollege niet-ingezetenen

De 25 leden van het kiescollege niet-ingezetenen zijn na de verkiezing voor het eerst digitaal bij elkaar gekomen op 29 maart 2023. Voor het inrichten van het orgaan kiescollege niet-ingezetenen is door de griffier van de gemeente Den Haag een reglement van orde en een gedragscode opgesteld. Op 30 mei konden de kiescollegeleden in de raadzaal van de gemeente Den Haag kiezen voor de leden van de Eerste Kamer. Deze zitting is georganiseerd door de griffie van de gemeente. Twee leden hebben gestemd door het verlenen van een volmacht. Kiescollegeleden konden hun reis en verblijf via de gemeente Den Haag laten organiseren. Hiervan hebben uiteindelijk slechts 2 personen gebruik gemaakt. De andere aanwezigen (21 leden) hebben hun reis en verblijf zelf georganiseerd en de kosten hiervan bij de gemeente Den Haag gedeclareerd. De gemeente is ook verantwoordelijk voor het verstrekken van de vacatiegelden. Met uw ministerie is overeengekomen dat het kiescollege niet-ingezetenen jaarlijks digitaal bijeen komt, zodat op het moment dat er vacatures ontstaan, nieuwe kiescollegeleden kunnen worden beëdigd. Voor de griffie van de gemeente Den Haag betekende de wetswijziging een nieuwe taak, waar deze kleine organisatie niet op berekend is. Wij vragen uw ministerie dan ook in een vroeg stadium in overleg te gaan met de raadsgriffier op het moment dat u voornemens bent wijzigingen in de organisatie van de ondersteuning van het kiescollege aan te brengen.

Kosten verkiezing en kiescollege niet-ingezetenen

Het onderstaande kostenoverzicht is gebaseerd op de door de gemeente gemaakte en geadministreerde kosten. Declaraties van reis en verblijf door de kiescollegeleden kunnen nog ingediend worden.

Voor deze nieuwe verkiezing is door uw ministerie via de algemene uitkering alvast een bedrag uitgekeerd. De kosten voor de kiescollegeverkiezing in 2023 is zoals voorgesteld door uw ministerie (brief van februari 2022) incidenteel gecompenseerd om in 2025 opgenomen te worden in de nieuwe herijking. De gemeente zal uw ministerie dan ook nog een inschatting geven van de verwachte daadwerkelijke kosten van de kiescollegeverkiezingen.

Voor de kiescollegeverkiezing zijn meerkosten gemaakt voor het aanpassen van de IT-systemen; de registratie van kiesgerechtigden en de ondersteuning van het kiescollege. Bij deze laatste kostenpost betreft het naast de kosten die kiescollegeleden konden declareren, vooral personeelskosten voor het inrichten van het nieuwe orgaan kiescollege niet-ingezetenen (bijvoorbeeld voor het opstellen van een reglement van orde en de gedragscode) en het organiseren van de zittingen.

	Bedrag
Verkiezing kiescollege niet-ingezetenen	€ 473.631
Ondersteuning kiescollege	€ 88.783
Eenmalige registratie kiescollegeverkiezing	€ 103.965
Eenmalige aanpassing IT systemen	€ 80.410
Totaal	**€ 746.789**

Tot slot

Er was een korte periode tussen het aannemen van het wetsvoorstel voor het kiescollege niet-ingezetenen door de Eerste Kamer (18 oktober 2023) en de dag van de stemming (15 maart 2023). Deze verkiezing was ook onvoorspelbaar: van het aantal kiesgerechtigden dat zich zou registreren en het aantal politieke partijen dat zou deelnemen was alleen een schatting te maken. De uiterste registratiedatum en de dag van kandidaatstelling vielen samen in dezelfde week. Dat heeft veel gevraagd van het team Kiezers buiten Nederland van de Unit Verkiezingen. Voor de uitvoering van de verkiezingen is het belangrijk dat er tijdens de uitvoering geen wijzigingen meer worden doorgevoerd door het ministerie. Dit gebeurde helaas wel met het verplaatsen van de eerder bepaalde en gecommuniceerde registratiedatum. Een belangrijke succesfactor is een goede projectmatige samenwerking met de afdeling Democratie van uw ministerie. Deze vorm van samenwerking vindt de gemeente Den Haag zeer geslaagd en willen wij graag continueren bij de organisatie van de eerstvolgende verkiezing. Zo kunnen we ook in de toekomst de verbinding tussen beleid, wettelijke taken en uitvoeringspraktijk met elkaar goed vormgeven.

met vriendelijke groet,
Jan van Zanen

Bijlage: Voorlichtingscampagne kiesgerechtigden over nieuwe verkiezing en registratie

Kanaal en doelgroep	**Boodschap**	**Bereik in aantallen**
E-mailing of brief aan kiesgerechtigden opgenomen in de permanente registratie	Mogelijkheid tot aanvraag voor verkiezing KCNI die plaatsvindt in 2023 of 2027 (pre-registratie)	93.560 personen (vanaf 1/9)
E-mailings en brieven naar geregistreerde kiezers	Registratie voor nieuwe verkiezing voor 1 februari 2023	93.840 personen konden vanaf 7 november via wijzigingsformulier registreren voor nieuwe verkiezing. 3e herinnering januari 2023.
Brief nieuwe emigranten (RNI)	U kunt zich registreren als kiezer in het buitenland. Ook voor de nieuwe kiescollegeverkiezing.	September 2022: 12.122 November 2022: 10.416 Januari 2023: 5.888
Advertentiecampagne 20 november 2022 t/m 31 januari 2023:		
Display advertenties Google op veelbezochte sites door NL in het buitenland	Banners met verschillende boodschappen: Registreer je online als kiezer buiten Nederland; Kiezers in het buitenland stemmen mee voor Eerste Kamer - Registreer voor 1 februari 2023; Woon je in het buitenland? Zo stem je in maart voor verkiezing; Nieuwe kiescollegeverkiezing voor de Eerste Kamer. Registreer je voor 1 februari als kiezer buiten NL; Stemmen voor NL verkiezing in maart? Kiezers in het buitenland stemmen mee voor de Eerste Kamer	Advertentieweergaven*: 3.056.238, met 10.125 klikken
YouTube Ads	Animatievideo's met uitleg over nieuwe verkiezing en registratiedeadline	Advertentieweergaven 2.941.042, met 4.309 klikken
BVN tv 19-12 t/m 31-01	Animatievideo's met uitleg over nieuwe verkiezing en registratiedeadline	Weergaven: 92.702
Website www.stemmenvanuithetbuitenland.nl	Pagina (Nederlands- en Engelstalig) met uitleg nieuwe verkiezing met registratieformulier KCNI, inclusief animatie en routering naar registratieformulier.	Unieke paginabezoeken in de periode september 2022 tot en met maart 2023: 62.005.
Video ontwikkeld door min BZK met persoonlijke boodschap manager verkiezingen gemeente Den Haag	Oproep tot registreren voor KCNI verkiezing	Geen gegevens over bereik bekend.
Nederland Wereldwijd: -social media: korte berichten en animatievideo's -website -persoonlijk bericht in telefoongesprek voorlichters -standaardmelding in e-mails	9 verschillende berichten, met animatievideo's over nieuwe verkiezing, versturen 1e briefstembewijzen en registratiedatum, waarvan 5 berichten voor de registratie deadline.	9 berichten op zowel Facebook als Instagram, met max. bereik 6.325 en max. 22 keer gedeeld. Website van 574 unieke paginabezoeken in oktober tot 8.416 in maart 2023.

		Aantal telefoongesprekken voorlichters: van 2 in november tot 31 in maart.
Ambassades, consulaten-generaal en Nederlandse vertegenwoordigingen op Aruba, Curaçao en Sint Maarten	Nieuwe verkiezing en mogelijkheid aanvraag te doen. Na inwerkingtreding wet: registratie voor verkiezing mogelijk.	Berichten verspreid onder 177 ambassades en consulaten-generaal en 3 Nederlandse vertegenwoordigingen.
Nederlandse verenigingen en stichtingen	Drie e-mailings over nieuwe verkiezing en registratie, inclusief delen van de animatievideo's en berichten voor sociale media. Webinar i.s.m. SNBN.	47 verenigingen en belangenbehartigers Oktober 2022, december 2022 en januari 2023.
Persbericht voor algemeen publiek	Aankondiging nieuwe verkiezing oktober 2022	Pers in Nederland

* Advertentieweergaven staan niet voor unieke personen, maar met behulp van een frequentie gap toepassing, is de advertentie door 1 persoon niet vaker te zien geweest dan 3 keer.